

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Kolegij: Javno zdravstvo
Voditelj: Prof.dr.sc. Tomislav Rukavina
Koordinator: Morana Tomljenović
Katedra: Socijalna medicina i epidemiologija
Studij: Dentalna medicina
Godina studija: VII semestar
Akadska godina: 2017/18

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij javno zdravstvo je obvezni kolegij na četvrtoj godini Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Dentalne medicine. Kolegij se sastoji od 15 sati predavanja i 15 sati vježbi, ukupno 30 sati (1 ECTS). Predavanja i vježbe se izvode na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, uz iznimku određenog manjeg broja sati vježbi koje se provode na lokacijama dječjih vrtića u Rijeci. Predavanja su u trajanju od 3 školskog sata, a vježbe u trajanju od 3-4 školska sata.

Cilj, ishodi i sadržaj kolegija

Osnovna zadaća kolegija je omogućiti uvid studentima dentalne medicine u osnovne koncepte javnog zdravstva uz specifični naglasak na područje dentalnog zdravlja.

Ishodi učenja i sadržaj kolegija

Ishodi učenja	Vezani sadržaj
Opisati razvoj javnog zdravstva i njegovu trenutnu poziciju uz naglasak na dentalnom javnom zdravstvu	Definicija javnog zdravstva i dentalnog javnog zdravstva Razvoj javnog zdravstva Novo javno zdravstvo Osnovni pojmovi zdravlja i bolesti
Opisati razvoj socijalne medicine i objasniti njenu poziciju u javnom zdravstvu	Definicija i razvoj socijalne medicine Temelji socijalne medicine Pozicija socijalne medicine u javnom zdravstvu
Objasniti važnost praćenja i ocjene zdravstvenog stanja i kvalitete života stanovništva, posebno ranjivih skupina	Mjerila zdravlja, mjerila oralnog zdravlja Pokazatelji zdravstvenog stanja, Pokazatelji oralnog zdravstvenog stanja Izvori podataka Dojenčad i mala djeca Školska djeca i mladi Majčinstvo Osobe starije životne dobi Ostale vulnerabilne skupine

	<p>Nejednakosti u zdravlju Životne navike i zdravlje Čimbenici od utjecaja na zdravlje</p>
Analizirati utjecaj različitih zajednica na zdravlje pojedinca	<p>Uloga obitelji u zdravlju i bolesti Uloga škole u zdravlju i bolesti Uloga radne sredine u zdravlju i bolesti Uloga susjedstva u zdravlju i bolesti</p>
Prepoznati prioritetne zdravstvene probleme i opasnosti za zdravlje stanovništva	<p>Odabir prioriteta Opasnosti za oralno zdravlje stanovništva Globalni javnozdravstveni prioriteti u području oralnog zdravlja Hrvatski javnozdravstveni prioriteti u području oralnog zdravlja</p>
Razlikovati pristupe promicanja zdravlja i sprječavanja bolesti	<p>Promicanje oralnog zdravlja zajednice Intervencije zaštite oralnog zdravlja Procjena učinkovitosti javnozdravstvene intervencije Medicina utemeljena na dokazima Zdravstvene tehnologije Procjena zdravstvenih tehnologija</p>
Procijeniti povezanost upravljanja, financiranja i osiguranja kvalitete u javnom zdravstvu	<p>Ustroj javnog zdravstva u Hrvatskoj i pozicioniranost dentalne medicine Načela zdravstvene zaštite Zdravstvene ustanove Planiranje zdravstvene zaštite Financiranje zdravstvene zaštite Zdravstvena ekonomika Kvaliteta rada u sustavu zdravstva Vrednovanje kvalitete</p>
Protumačiti važnost izgradnje kompetentnog javnozdravstvenog osoblja i planiranja ljudskih resursa	<p>Profesije u javnom zdravstvu Javnozdravstvene kompetencije Edukacije i usavršavanja u području javnog zdravstva Međusektorska suradnja Strateški plan razvoja ljudskih resursa u zdravstvu</p>
Opisati važnost komunikacije u javnom zdravstvu	<p>Komunikacija s pojedincem Komunikacija sa skupinom Komunikacija s medijima Značaj komunikacije za profesionalni razvoj, ishode djelovanja na razini pojedinca, organizacije i sustava</p>
Prepoznati važnost i mehanizme zagovaranja zdravlja u politikama	<p>Politika u području oralnog zdravlja Elementi strateškog i akcijskog plana Nacionalne strategije i planovi Strateški plan promicanja i zaštite oralnog zdravlja 2015. - 2017. Međunarodno zdravstvo Globalno zdravstvo Zagovaranje i lobiranje</p>

Izvođenje nastave

Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi.

Nakon predavanja se studente nastoji aktivno uključiti u razmišljanje o tematskoj problematici. Studenti su dužni sudjelovati u raspravama.

Intenzivnije aktivno sudjelovanje studenta u nastavnom programu nastoji se postići izvođenjem vježbi.

Sadržaj vježbi koncipiran je da obuhvaća zajednički rad svih studenata i individualni rad uz mogućnost

implementacije znanja i iskustva stečenih ranije tijekom studija i tijekom predavanja u sklopu kolegija.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Kovačić, L. ur., (2003), Organizacija i upravljanje u zdravstvenoj zaštiti, Zagreb: Medicinska naklada.
2. Skripta Socijalna medicina, Katedra za socijalnu medicinu i epidemiologiju Medicinski fakultet sveučilišta u Rijeci
3. Socijalna medicina, Prof.dr.sc. Anto Jonjić i suradnici, NZZJZ PGŽ, DZ PGŽ, Liber Rijeka, 2007

Popis dopunske literature:

1. Strateški plan promicanja i zaštite oralnog zdravlja 2015. - 2017. Ministarstvo zdravlja Republike Hrvatske: 2015.
2. Hobdell M, Petersen PE, Clarkson J, Johnson N. Global goals for oral health 2020. Int Dent J 2003;53:285-8. Dostupno na: http://www.who.int/oral_health/publications/goals2020/en/ Pristupljeno: 29. lipnja 2017.
3. Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012. – 2020. Ministarstvo zdravlja Republike Hrvatske: 2013.
4. Detels, R. eds. (2009), Oxford Textbook of Public Health, 5th edition, New York: Oxford University Press.
5. Puntarić, D., (2015), Javno zdravstvo, Zagreb: Medicinska naklada. (određena poglavlja)

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

P1. Definicija i zadaci socijalne medicine i javnog zdravstva

Definicija javnog zdravstva i dentalnog javnog zdravstva
Razvoj javnog zdravstva, Novo javno zdravstvo
Definicija, razvoj i temelji socijalne medicine
Pozicija socijalne medicine u javnom zdravstvu
Profesije u javnom zdravstvu, Profesije u zaštiti oralnog zdravlja
Javnozdravstvene kompetencije
Edukacije i usavršavanja u području javnog zdravstva i dentalnog javnog zdravstva
Međusektorska suradnja

P2. Faktori rizika, definicija zdravlja i bolesti.

Osnovni pojmovi zdravlja i bolesti
Životne navike i zdravlje
Čimbenici od utjecaja na zdravlje uključujući i oralno zdravlje

P3. Zdravstvena zaštita u RH.

Ustroj javnog zdravstva u Hrvatskoj i pozicioniranost dentalne medicine
Načela zdravstvene zaštite
Zdravstvene ustanove
Organizacija dentalne zdravstvene zaštite
Planiranje zdravstvene zaštite
Partneri u rješavanju socijalno-medicinskih potreba pojedinca i zajednice

P4. Vrednovanje kvalitete zdravstvene zaštite, standardi i normativi.

Kvaliteta rada u sustavu zdravstva

Vrednovanje kvalitete
Zdravstvene tehnologije
Procjena zdravstvenih tehnologija

P5. Ocjena zdravstvenog stanja stanovništva, pokazatelji zdravlja i bolesti u zajednici.

Mjerila zdravlja, Mjerila oralnog zdravlja
Pokazatelji zdravstvenog stanja, Pokazatelji oralnog zdravstvenog stanja
Izvori podataka

P6. Zdravstvena zaštita posebnih populacijskih skupina.

Majčinstvo
Dojenčad i mala djeca
Školska djeca i mladi
Osobe starije životne dobi
Ostale vulnerabilne skupine
Nejednakosti u zdravlju

P7. Zdravstveni odgoj i promocija zdravlja.

Promicanje oralnog zdravlja zajednice
Intervencije zaštite oralnog zdravlja – od planiranja do provedbe
Procjena učinkovitosti javnozdravstvene intervencije
Medicina utemeljena na dokazima
Uloga različitih sredina u zdravstvenom odgoju i promicanju zdravlja (škola, radne sredine, susjedstva)

P8. Komunikacija

Komunikacija s pojedincem
Komunikacija sa skupinom
Komunikacija s medijima
Značaj komunikacije za profesionalni razvoj, ishode djelovanja na razini pojedinca, organizacije i sustava

P9. Hospicij i palijativna skrb

Hospicij i palijativna skrb – Organizacija i područje djelovanja palijativne skrbi u RH

P10. Primarna zdravstvena zaštita

Definicija, sadržaj i uloga obiteljske medicine
Definicija i uloga primarne zdravstvene zaštite
Uloga obiteljske medicine u sustavu zdravstva
Patronažna skrb - Način organizacije, djelatnost i uloga patronažne sestre u zdravstvenoj zaštiti i zaštiti oralnog zdravlja

P11. Planiranje zdravstvene zaštite

Politika u području zdravstvene zaštite (i oralnog zdravlja)
Elementi strateškog i akcijskog planiranja
Nacionalne strategije i planovi - Strateški plan promicanja i zaštite oralnog zdravlja 2015. - 2017.
Globalni javnozdravstveni prioriteti, općeniti i u području oralnog zdravlja

P12. Financiranje zdravstvene zaštite, ekonomika u zdravstvu.

Financiranje zdravstvene zaštite
Zdravstvena ekonomika

P13. Mentalno zdravlje

Upoznavanje organizacije zdravstvene službe za mentalno zdravlje u RH

P14. Bolesti ovisnosti

Upoznavanje s najučestalijim bolestima ovisnostima u populaciji
Prikaz kliničke slike, mjere prevencije i liječenje
Krvlju prenosive bolesti

P15. Okoliš i zdravlje

Prikaz utjecaja okoliša na zdravlje
Najvažniji čimbenici rizika za zdravlje i načini prevencije istih

Popis seminara s pojašnjenjem:

--

Popis vježbi s pojašnjenjem:**V1. Vrtić - Kako pravilno prati zube**

- Pozicioniranje vježbe u proces JZ intervencije (Funkcije javnog zdravstva; Elementi javnozdravstvene intervencije; Strateški plan promicanja i zaštite oralnog zdravlja 2015. – 2017.; Primjer javnozdravstvene intervencije)
- Praktičan rad s djecom, Rad sa zubnim modelima.

V2. Kritički osvrt - Prepoznavanje kvalitetne javnozdravstvene intervencije

Relevantnost podataka na kojima je bazirana intervencija; Implementiranost aktivnosti u suradnji različitih dionika; Planiranje, provedba i procjena učinkovitosti; Odras aktivnosti na formiranje politike;

V3. Planiranje intervencije

Izvori podataka; Postavljanje ciljeva i indikatora; Prepoznavanje dionika; Praćenje provedbe;

Obveze studenata:

Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):**ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:**

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, te prema **Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Medicinskom fakultetu u Rijeci** (usvojenom na Fakultetskom vijeću Medicinskog fakulteta u Rijeci).

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu.

Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-E) i brojčanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se **apsolutnom raspodjelom**, te prema **diplomskim kriterijima ocjenjivanja**.

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

--

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

--

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2017./2018. godinu)

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
12.10.2017.	P 1, 2 (14.30-16.30) P 3 (16.30-17.30)		Prof.dr.sc. Tomislav Rukavina, dr.med. Doc.dr.sc. Vanja Vasiljev Marchesi, dip.san.ing.
19.10.2017.	P 4 (14.30-15.30) P 5 (15.30-16.30) P 6 (16.30-17.30)		Doc.dr.sc. Vanja Vasiljev Marchesi dip.san.ing. Dr.sc. Morana Tomljenović, dr.med. Dr.sc. Lovorka Bilajac, dip.san.ing
26.10.2017.	P 7, 8 (14.30-16.30) P 9 (16.30-17.30)		Dr.sc. Suzana Janković, dr.med. Prof . dr. sc. Karmen Lončarek, dr.med.
02.11.2017.	P 10, 11, 12 (14.30-17.30)		Doc.dr.sc. Ranko Stevanović, dr.med.

09.11.2017.	P 13, 14, 15 (14.30-17.30)		Doc.dr.sc. Elizabeta Dadić Hero, dr.med.
16.11.2017.	V1 – Prvi dio (14:30 – 15:30)		Dr.sc. Morana Tomljenović, dr.med. Gordana Šimunković, prof.soc.ped.
11mj-01mj 2017/2018.	V1 – Drugi dio termini će biti dostavljeni naknadno	Vrtići Grada Rijeke	Dr.sc. Morana Tomljenović, dr.med. Gordana Šimunković, prof.soc.ped.
23.11.2017.	V2 (14:30 – 15:30)		Dr.sc. Morana Tomljenović, dr.med. Gordana Šimunković, prof.soc.ped.
30.11.2017.	V2 (14:30 – 16:30) samostalni rad studenata		Dr.sc. Morana Tomljenović, dr.med. Gordana Šimunković, prof.soc.ped.
7.12.2017.	V2 (14:30 – 16:30)		Dr.sc. Morana Tomljenović, dr.med. Gordana Šimunković, prof.soc.ped.
14.12.2017.	V3 (14:30 – 15:30)		Dr.sc. Morana Tomljenović, dr.med. Gordana Šimunković, prof.soc.ped.
21.12.2017.	V3 (14:30 – 15:30) samostalni rad studenata		Dr.sc. Morana Tomljenović, dr.med. Gordana Šimunković, prof.soc.ped.
11.1.2018.	V1 – Treći dio (14:30 –		Dr.sc. Morana Tomljenović, dr.med.

	15:30)		Gordana Šimunković, prof.soc.ped.
18.1.2018.	V3 (14:30 – 16:30)		Dr.sc. Morana Tomljenović, dr.med. Gordana Šimunković, prof.soc.ped.

Popis predavanja, seminara i vježbi:

	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Definicija i zadaci socijalne medicine i javnog zdravstva	1	Medicinski fakultet predavaonica P8
P2	Faktori rizika, definicija zdravlja i bolesti	1	-II-
P3	Zdravstvena zaštita u RH	1	-II-
P4	Vrednovanje kvalitete zdravstvene zaštite, standardi i normativi	1	-II-
P5	Ocjena zdravstvenog stanja stanovništva, pokazatelji zdravlja i bolesti u zajednici	1	-II-
P6	Zdravstvena zaštita posebnih populacijskih skupina	1	-II-
P7	Zdravstveni odgoj i promocija zdravlja	1	-II-
P8	Komunikacija	1	-II-
P9	Hospicij i palijativna skrb	1	-II-
P10	Primarna zdravstvena zaštita	1	-II-
P11	Planiranje zdravstvene zaštite	1	-II-
P12	Financiranje zdravstvene zaštite, ekonomika u zdravstvu	1	-II-
P13	Mentalno zdravlje	1	-II-
P14	Bolesti ovisnosti	1	-II-
P15	Okoliš i zdravlje	1	-II-
	Ukupan broj sati predavanja	15	

	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1	Vrtići	5	Vrtići prema dogovoru
V2	Prepoznavanje kvalitetne javnozdravstvene intervencije	5	Medicinski fakultet predavaonica P8
V3	Planiranje intervencije	5	Medicinski fakultet predavaonica P8
	Ukupan broj sati vježbi	15	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	29.01.2018.
2.	09.04.2018.
3.	08.06.2018.
4.	06.07.2018.
5.	31.08.2018.
6.	14.09.2018.